



GLOSSARIY

**«Sport va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi» fanidan
GLOSSARIY**

Inglizcha	Ruscha	O'zbekcha	Qisqacha ta'rifi
Game	Игра	O'yin	Harakat faoliyati davomida bajariladigan har bir hatti-harakatning belgilangan qoidalar asosida amalga oshirilish jarayoni.
Motion	Движение	Harakat	Mashg'ulot jarayonida amalga oshiriladigan shartli va shartsiz faoliyat.
Direction of the game	Руководство игры	O'yinga rahbarlik qilish	O'yin jarayonini nazorat qilish.
Team	Команда	Jamoa	2 yoki undan ortiq mayda guruh.
The captain of the team	Капитан команды	Jamoa sardori	O'z guruhidan saylangan etakchi.
Facilitator	Руководитель	Ona boshi	Jamoaga bo'linmay o'ynaladigan o'yinlardagi o'yin boshi.
Wrong	Ведущий	Boshlovchi	O'yinni boshlab beruvchi jamoa etakchisi.
Question master	Ведущий игры	O'yinni boshqarish	O'yin jarayonini kuzatish, nazorat qilish orqali xatolar va yutuqlarni hisoblab borish.
The appointment of assistants in the game	Выбор помощника игры	O'yinga yordamchilarni tayinlash	O'yin jarayonini kuzatish davomida o'yinchilarni yutuq va kamchiliklarini hisoblab borish.
Winner	Победитель	G'olib	Muvaffaqiyatga erishish.
Loser	Проигравший	Mag'lub	Imkoniyatni boy berish.
Promotion	Поддержка	Rag'batlantirish	Harakat faoliyatini baholash.
Penalty	Пенальти	Jarima	Harakat faoliyatidagi

			xatolarga tanbeh.
Point	Очко	Ochko	Harakat faoliyatiga ball qo'yish.
Relay	Эстафета	Estafeta	O'yin qoidalariga muvofiq belgilangan masofani jamoa bilan birgalikda bosib o'tish.
Competition	Соревнивание	Musobaqa	Biror bir harakat faoliyatini belgilangan qoidalar asosida amalga oshirib muvaffaqiyatga erishish uchun kurashish jarayoni.
Power	Сила	Kuch	Organizmning tashqi ta'sirlarga muskul taranglashuvi orqali qarshilik ko'rsatish qobiliyati.
Speed	Быстрота	Tezkorlik	Qisqa vaqt ichida ma'lum bir masofani bosib o'tish.
Adroitness	Ловкость	Chaqqonlik	Harakatlarni turli o'zgaruvchan sharoitda tezkorlikda amalga oshirish jarayoni.
Flexibility	Гибкость	Egiluvchanlik	Harakatlarni katta amplitudada bajarish qobiliyati.
Endurance	Выносливость	Chidamlilik	Biror bir harakat faoliyatida charchoqqa qarshilik ko'rsatish qobiliyati.
Speech	Речь	Nutq	Fikrlarni ravon tushunarli aytib berish.
Circular relay	Круговая эстафета	Aylanma estafeta	O'yin qoidalariga muvofiq belgilangan masofalarni jamoa bilan birgalikda bosib o'tish.
Walk	Ходьба	Yurish	Insonning bir joydan ikkinchi joyga ko'chishdagi oddiy harakat faoliyati

			hisoblanadi.
Run	Бег	Yugurish	Insonning bir joydan ikkinchi joyga ko‘chishdagi murakkab harakat faoliyati hisoblanib, yurishdan uchish fazasi bilan farqlanadi.
Jump	Прыжок	Sakrash	To‘siqlardan o‘tishning tabiiy usuli bo‘lib, qisqa vaqt ichida asab-muskul kuchiga maksimal zo‘r berish bilan tavsiflanadi.
Throw	Бросок	Uloqtirish	Sport jihozlarini (to‘plar va hako-zolar) uzoqliqka itqitish va otish mashqlaridan tashkil topgan harakat faoliyati.
Exercise	Упражнение	Mashq	Biror bir harakat faoliyatini qoidalar asosida amalga oshirish jarayoni.
Referee	Судья	Hakam	O‘yin yoki musobaqa jarayonini boshqaruvchi va nazorat qiluvchi shaxs.
Arbitration	Судейство	Hakamlilik	O‘yin yoki musobaqa jarayonini boshqarish va nazorat qilish.
The observer	Наблюдатель	Kuzatuvchi	Hakamlilik davomida unga yordam berib turuvchi shaxs.
Strain in the game	Нагрузка игры	O‘yinni me‘yorlash	O‘quvchilarni yoshi, jinsi va jismoniy qobiliyatini hisobga olgan holda o‘yin jarayoniga jismoniy yuklamalar belgilash.
Organization	Организация	Tashkil qilish	O‘yinni boshlashdan oldin o‘yin jarayoniga kerakli barcha jihozlarni tayyorlash va

			o'quvchilarni jalb qilish.
The organization of the game	Организация игры	O'yinni tashkil qilish	O'yinni tushuntirish, o'yin jarayonini nazoratda o'tkazish.
Analysis of the game	Анализ игры	O'yinni tahlil qilish	O'yin jarayonidagi o'quvchilar faoliyatini muhokama qilish.
Selection	Выбор	Tanlash	Biror bir o'yin, o'yinchi va harakat faoliyati turini ma'qul topish.
Rules of the game	Правила игры	O'yin qoidolari	O'yinni belgilangan tartiblar asosida amalga oshirish jarayoni.
Character of the game	Характеристика игры	O'yin tavsifi	O'yinni mazmuni, qoidolari haqida umumiy tushuncha.
Condense of the game	Варианты игры	O'yin varianti	O'yinni boshqa qoidalarini ishlab chiqish.
Preparing for the game	Подготовка игры	O'yinga tayyorgarlik	O'yin jarayoniga kerakli barcha jihozlarni tayyorlash va o'quvchilarni jalb qilish.
Pendulum running	Челночный бег	Mokisimon yugurish	Turli masofalarga borish va qaytish orqali bajariladigan harakat faoliyati.
Step crossed running	Скрестный бег	Chalishtirma qadamlab yugurish	Oyoq va qo'lni bir-biriga qarama qarshi harakatlaridan iborat chigal yozdi mashqlari.
Accelerate	Ускорение	Shiddat	Biror bir harakat faoliyatini yuqori darajadagi tezkor-kuch bilan amalga oshirish jarayoni.
Educational	Образование	Ta'limiy	O'yindagi biror bir harakat faoliyatini nazariy va amaliy jihatdan o'rgatish

			jarayoni.
Educational	Воспитание	Tarbiyaviy	O'yindagi umumiy faoliyatni har tomonlama ma'naviy axloqiy jihatdan o'rgatish jarayoni.
Developing	Развивающий	Rivojlantiruvchi	Harakat faoliyatini yaxshilashga qaratilgan mashqlarni bajarish jarayoni.
Rest	Отдыхать	Hordiq	Mashg'ulot va o'yin jarayonidan so'ng charchoqni chiqarishga qaratilgan jarayon.
Health	Оздоровляющий	Sog'lomlashtiruvchi	Mashg'ulot va o'yin jarayonida sog'lomlashtirishga qaratilgan jarayon.
Recovery	Восстановление	Tiklovchi	Mashg'ulot va o'yin jarayonidan so'ng organizmni dastlabki holatga qaytarishga qaratilgan jarayon.
Ball	Мяч	Koptok, to'p	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan sport jihozi.
Ring	Кольцо	Halqa	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan sport jihozi.
Skip	Скакалка	Arg'imchoq	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan sport jihozi.
Hurdle	Барьеры	To'siqlar	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan sport jihozi.
Sports equipment	Спортивный инвентарь	Sport jihozlari	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan majmuali sport jihozlari.

Music games	Музыкальные игры	Musiqali o'yinlar	O'yin jarayonida musiqaga mos o'yin mashqlarini tashkil qilish jarayoni.
Rival	Противник	Raqib	O'yin yoki musobaqa jarayonida bahslashuvga kirishiladigan yakka turdagi sportchi hamda jamoa.
Mastery	Мастерство	Mahorat	Mashg'ulot, o'yin va musobaqa jarayonida jismoniy hamda texnik-taktik imkoniyatlarni yuqori darajada ko'rsatish jarayoni.
Sport	Спорт	Sport	Xususiyl musobaqalashuv faoliyati.
Sports feast	Спортивный праздник	Sport bayrami	Biror bir sport turidan tadbirlarni o'tkazish jarayoni.
Merry starts	Веселые старты	Quvnoq startlar	Sport mashqlari va turlaridan musobaqalarni o'tkazish jarayoni.
Statute of the tournament	Положение соревнований	Musobaqa nizomi	Biror bir sport turidan musobaqlarni o'tkazishda amal qilinadigan qoidalar.
Giant	Силач	Polvon	Yuqori darajadagi jismoniy va texnik-taktik qobiliyatlarga ega bo'lgan kurashchi.
Motion games high adjective	Подвижные игры высокой активности	Ser harakat o'yinlar	O'yinni mazmunida ko'plab turli harakatlar kiritilgan o'yinlar.
Motion games sedentary adjective	Подвижные игры малой активности	Kam harakat o'yinlar	O'yinni mazmunida kam harakatlar kiritilgan o'yinlar.
Free time	Перемена	Tanaffus	Dars, mashg'ulotlar va o'yinlar oraliqidagi

			dam olish vaqti.
Lesson	Урок, занятия	Dars	Davlat ta'lim standartlari va o'quv dasturlari asosida amalga oshiriladigan jarayon.
Part of the preparatory	Подготовительная часть	Tayyorlov qism	Mashg'ulotning asosiy qismidan oldingi umumrivojlantiruvchi va chigalyozdi mashqlarini bajarish jarayoni.
The main part	Основная часть	Asosiy qism	Mashg'ulot mavzusini mukammal o'rgatish jarayoni.
The final chapter	Заключительная часть	Yakuniy qism	Mashg'ulot jarayonidan so'ng organizmni dastlabki holatga qaytarishga qaratilgan jarayon.
Circle	Кружок	To'garak	Biror bir sport turidan qo'shimcha mashg'ulotlar tashkil qilish jarayoni.
Piece	Площадка	Maydon	Mashg'ulotlarni tashkil qilish va o'tkazish joyi.
Borderline	Граница	Chegara	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan hududlarni chekkasi.
Line	Линия	Chiziq	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan hududdagi chizmalar
Badges	Значки	Belgilar	Mashg'ulot va o'yin jarayonida foydalaniladigan hududdagi yordamchi jihozlar.
Game plans	Схема игры	O'yin chizmasi	O'yinni xaritasi.
Feature age	Возрастные особенности	Yosh xususiyatlari	Shug'ullanuvchilarni yoshini hisobga olinishi.
Young age	Младший возраст	Kichik yosh	2-10 yoshli bolalar.

In middle age	Средний возраст	O'rta yosh	11-18 yoshli bolalar.
Elder age	Старший возраст	Katta yosh	18 yoshdan kattalar.
Game controls elements	Элементы игры	O'yin elementlari	O'yinning mazmunini tashkil etadigan harakatlar va hako-zolar.
The aim of the game	Цель игры	O'yin maqsadi	O'yin orqali ta'limiy, tarbiyaviy va sog'lomlashtiruvchi ta'sirga ega bo'ladigan omillar.
Game functions tasks	Задачи игры	O'yin vazifalari	O'yinni o'tkazishda ta'limiy, tarbiyaviy va sog'lomlashtiruvchi ta'sirga ega bo'ladigan amallar.
Speeches	Разговорник	So'zlashuv	Mashg'ulot va o'yin jarayonida nutqdan foydalanish.